

Aquest setembre passat la UdL va fer una estada de recerca a la Universitat de Facens del Brasil. Més enllà d'acostar les relacions entre les dues universitats, posava fil a l'agulla a un projecte conjunt.

Per **REDACCIÓ XXII**

Va ser a la ciutat brasiler de Sorocaba. Hi van anar la doctora Judith Roca, degana de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia (FIF), la doctora Eva Barallat, vicedegana de Relacions Internacionals de la

FIF, i la doctoranda Alba Torné.

La Universitat de Facens és un centre jove en el terreny de ciències de la salut, però molt solidificat en el camp de l'enginyeria. Disposa d'un campus en 100.000 m² de terreny i compta amb més de quatre mil estudiants, entre els cursos de grau i postgrau.

Pel que fa a l'àrea de la salut, la Universitat de Facens compta amb dues aules on es poden simular espais clínics i ambients hospitalaris per tal de poder practicar amb els estudiants, alhora que també compta amb un gran nombre de maniquins i parts anatòmiques per poder realitzar procediments d'infermeria.

ESTADA DE RECERCA

L'alumna Alba Torné hi va fer una estada de recerca. Torné va ser la primera promoció dels estudis d'Infermeria de la FIF al Campus d'Igualada-UdL, on va aconseguir el premi de millor Treball Final de Grau per part del Consell Social UdL en la convocatòria del 2019, cosa que li va permetre cursar el Màster universitari en Educació per la Salut de la FIF. I posteriorment va iniciar els estudis del programa de doctorat, que compagina amb la feina assistencial a l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa, al servei d'Urgències.

La tesi de Torné es relaciona amb el maneig i el tractament de les complicacions de les persones portadores de catèters venosos perifèrics, i per tant, en el marc d'un projecte d'innovació docent de simulació clínica immersiva volia explorar el coneixement dels estudiants sobre aquest tema. A més l'estada a Brasil li va permetre a Torné fer entrevistes qualitatives a

infermeres per explorar el maneig dels catèters venosos en altres contextos assistencials de forma presencial per a la posterior anàlisi de contingut. I, sobretot, la visita a diferents centres assistencials per poder observar els professionals d'infermeria realitzant aquestes tasques de prevenció i de tractament de complicacions, i de monitoratge de les vies venoses, cosa que permet contrastar i complementar la informació. L'element més dispar és el tractament de complicacions com la flebitis. Aquest és un tema no resolt ja que s'utilitzen diferents productes tòpics i d'altres que no estan basats en l'evidència científica, com mesures físiques com el fred, farmacològics com l'heparina o fitoteràpèutics com l'àloe vera.

UN PROJECTE D'INNOVACIÓ DOCENT

Aquest projecte d'innovació docent està liderat per la doctora Àida Bonet, professora lectora de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia al Campus d'Igualada-UdL, que a l'hora de formar equip va comptar amb la protagonista d'aquestes pàgines, l'Alba Torné. El seu paper consisteix a combinar la simulació clínica amb el coneixement dels estudiants sobre el maneig de les complicacions dels catèters venosos.

Els casos de simulació clínica es relacionen amb persones adultes majors hospitalitzades amb dependència i presència de dolor. Aquest col·lectiu és un dels més nombrosos als quals els professionals d'infermeria proporcionen cures. La proporció de població de gent gran ha anat en augment durant l'últim segle i es preveu que aquesta tendència continuï a nivell global, per tant, permet abordar aspectes d'estereotips envers la gent gran en els diferents contextos culturals. Respecte a la innovació docent, es refereix a un context internacional que permet no sols el desenvolupament competencial infermer, sinó el desenvolupament a nivell intercultural, ja que els alumnes de Lleida hauran de treballar amb els alumnes de Sorocaba.

Aprementatge en infermeria al Brasil

SEGUIM ELS PASSOS DE LA DOCTORANDA DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA I LES SEVES CONCLUSIONS

AQUEST TIPUS DE METODOLOGIA S'UTILITZA COM A EINA EDUCATIVA PELS SEUS BENEFICIS: PERMET REPRESENTAR UN FET REAL

SIMULACIÓ CLÍNICA IMMERSIVA

Un dels eixos principals d'aquest projecte és la seva metodologia basada en la simulació clínica immersiva. Aquest tipus de metodologia s'utilitza com a eina educativa pels seus beneficis, ja que permet experimentar la representació d'un fet real per practicar, aprendre i adquirir els coneixements necessaris per a l'exercici de la seva professió en un futur.

Per parlar més àmpliament dels avantatges per als estudiants, ens facilita l'aprenentatge d'habilitats comunicatives o de destreses tècniques i el desenvolupament del pensament crític. A més cal destacar que permet treballar en un context segur per a l'estudiant, en millorar el desenvolupament competencial, i propicia la implicació i la motivació per l'aprenentatge. Aquesta metodologia es pot adaptar als estudiants de grau, màster o professionals segons nivell de complexitat i objectius.

De manera més específica en el context educatiu i formatiu, s'utilitzen espais d'alta realitat amb recreació d'escenaris clínics amb maniquins (robots d'alta fidelitat amb resposta fisiològica) o pacients simulats (actors entrenats), de manera que és un context d'aprenentatge on l'estudiant aprèn de l'error i de la reflexió de la seva pràctica.

És a dir, l'estudiant o el professional després de passar per l'escenari, inicia una fase anomenada briefing o de reflexió grupal, on el permet reflexionar sobre les seves accions i conductes respecte a l'experiència prèvia i retroalimentar-se. En professionals que treballen en el món

assistencial, s'utilitza molt per enfortir el treball interdisciplinari en situacions específiques com una reanimació cardiovascular d'un pacient en una situació crítica o altres. La combinació de tots aquests elements tenen un impacte directe en la seguretat del pacient i en la qualitat assistencial.

ALBA TORNÉ és graduada en Infermeria i màster en Educació per la Salut. Actualment realitza els estudis del programa de doctorat en Salut de l'Escola de Doctorat UdL. L'estada al Brasil li permetrà complir amb un dels requisits per ser Doctora amb Menció Internacional, sent un element de prestigi per a la carrera acadèmica que li agradaria desenvolupar en un futur.

“ELS ESTUDIANTS D'AVUI OFERIRAN MILLORS CURES ESPECÍFIQUES ALS PACIENTS”

Per REDACCIÓ XXII / Fotos: UNIVERSITAT DE LLEIDA

Quina va ser la seva tasca a la Universitat de Facens? En un primer moment va ser la de col·laborar amb les professores Judith Roca i Eva Barallat en les tasques de formació docent a estudiants i a professionals sanitaris. Ho vam fer a través d'un workshop internacional sobre atenció a les persones adultes majors. Després vaig perfilar amb els responsables del projecte de simulació a Facens els casos clínics a desenvolupar i vaig iniciar la validació d'una escala de valoració de competències culturals al portuguès per poder utilitzar-la en un futur en el context de la simulació. A més vaig poder realitzar activitats docents i la visita a diferents centres assistencials i universitats, com la PUC-SP de Sorocaba, la Universidade de São Paulo o l'Instituto Israelita de Ensino e Pesquisa do Hospital Albert Einstein, on vaig assistir a un seminari. M'agradaria destacar, tant del centre hospitalari com el centre d'atenció primària, el seu funcionament i organització. En l'atenció primària s'utilitza un model semblant al nostre però l'organització es troba adaptada a la població del Brasil.

Quins elements culturals hi vas poder observar? Com que els casos plantejats eren de persones grans, vaig poder observar que la cura dels pacients adults majors o de les persones grans a domicili és molt diferent. Per exemple, l'esperança de vida entre Catalunya i el Brasil té una diferència de gairebé 7 anys, per això nosaltres considerem una persona gran als 70 o 80 anys i a Brasil als 60. Allà els familiars tenen l'obligació de cuidar les persones grans, principalment les dones, ja que el món residencial i socio-sanitari està molt poc desenvolupat.

els comportaments negatius cap a la cura dels adults grans, associats únicament a les idees preconcebudes relacionades amb l'edat, i impulsar la formació i el treball transfronterer de les infermeres. La capacitat dels estudiants oferirà el dia de demà cures més específiques, de millor qualitat i amb més seguretat per al pacient i la seva família.

Quin serà l'abast d'aquest projecte? Aquest és un projecte innovador que ha de permetre als estudiants de la Universitat de Lleida i de Sorocaba desenvolupar elements competencials tècnics, elements no tècnics i de competència cultural que els faci capaços d'oferir una cura efectiva i de qualitat, reflexionant i considerant el context cultural de la persona, la família o la comunitat; millorar les actituds i

Per acabar, què t'endús de tot plegat? Ha sigut una experiència molt enriquidora i gratificant. Fins ara no havia participat en cap tipus d'intercanvi d'estudiants, com poden ser els programes Erasmus o Sicue. Més enllà de l'oportunitat que ha sigut poder participar en aquest projecte per a la recerca, he pogut conèixer amb persones d'una altra cultura molt diferent de la nostra i això és molt enriquidor. Tothom és molt amable i cordial, per això la primera frase que sentiràs serà: Tudo bom?

Tens l'excel·lència al teu costat
Universitat de Lleida

- 4 CAMPUS LLEIDA
- 1 CAMPUS IGUALADA
- 48 GRAUS
- 16 DOBLES GRAUS
- 34 MÀSTERS

info@udl.cat
www.udl.cat

Carme Campoy
Doctora en Antropologia Mèdica.
Presidenta del Consell Català de Cooperació al Desenvolupament.
Vicepresidenta del Comitè d'Emergències i Ajut Humanitari de Catalunya.
Membre de l'Aliança Catalunya 2030.
És la teva professora de Fisioteràpia a la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia.

Per arribar més lluny vine a la UdL